Dosarul nr. 1r-1267/25
1-25053090-02-1r-18112025

Judecătoria Căușeni (sediul Ștefan Vodă)
Judecător: Alexandra SMOLNIȚCHI

**D E C I Z I E**
**în numele Legii**

**23 septembrie 2026** **mun. Chișinău**

**COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU**
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat, în ordine de recurs, în ședință de judecată, fără prezența părților, recursul declarat de avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului MORARI Alexandr *****împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1 – 56/2025 din 28 octombrie 2025, în cauza penală privind învinuirea lui:

> **MORARI Alexandr *****, IDNP *****, născut la *****în raionul *****, cetățean al Republicii Moldova, domiciliat în raionul *****, satul *****, strada ***** nr. 101, neangajat în câmpul muncii, supus militar, se află în relații de concubinaj, nu are persoane la întreținere, cu studii medii incomplete, nu are grad de dezabilitate, anterior nejudecat.

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal al Republicii Moldova.

***Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:***
*Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 17 aprilie 2025 – 28 octombrie 2025;*
*Judecarea recursului la Curtea de Apel Centru de la 18 noiembrie 2025 – 23 septembrie 2026.*
***Procedura de notificare a părților a fost executată***.

Asupra recursului declarat de avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului MORARI Alexandr *****împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1 – 56/2025 din 28 octombrie 2025, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

**A C O N S T A T A T :**

**Soluția și argumentele instanței de fond:**

1. *Prin Sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1 – 56/2025 din 28 octombrie 2025,* MORARI Alexandr *****, IDNP *****, născut la *****a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal, și i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare stabilită lui MORARI Alexandr *****prin prezenta sentință a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani și nu va fi executată dacă MORARI Alexandr *****în termenul de probă nu va săvârși o nouă infracțiune, va respecta condițiile probațiunii și va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Conform art.90 alin.(6) lit.a), b) și h) Cod penal a fost obligat MORARI Alexandr *****să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta, să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile și să presteze muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 100 (o sută) de ore.

Supravegherea lui MORARI Alexandr *****în perioada pentru care a fost suspendată executarea pedepsei, inclusiv supravegherea respectării obligațiilor stabilite de instanță, se va asigura de către organul de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul condamnatului – raionul *****, satul *****.

A fost informat MORARI Alexandr *****că în cazul în care acesta va încălca sistematic obligațiile stabilite de instanță și organul de probațiune, în modul prevăzut de lege, suspendarea condiționată a executării poate fi anulată, cu trimiterea persoanei pentru executarea deplină sau parțială a pedepsei stabilite prin această sentință.

A fost informat MORARI Alexandr *****că în cazul în care va avea o comportare corectă și exemplară în perioada de probă, după expirarea a cel puțin jumătate din perioada de probă, în modul prevăzut de lege, poate fi anulată condamnarea și stinse antecedentele penale.

A fost încasat de la MORARI Alexandr *****, născut la *****, IDNP *****, în bugetul de stat cheltuielile judiciare privind efectuarea expertizei, în sumă totală de 320 (trei sute douăzeci) lei.

Nimicirea, la definitivarea sentinței, a unui cuțit de bucătărie cu o lungime totală de 24 cm, lama cuțitului 14 cm, iar mânerul 10 cm, recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța din 12 martie 2025 care în prezent se află în camera de păstrare a corpurilor delicte a Inspectoratului de Poliție Ștefan Vodă.

2. *Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că*, ***MORARI Alexandr *****,** la data de 23 ianuarie 2025, în jurul orei 16 și 30 minute, aflându-se în domiciliu său, situat în satul *****, raionul *****, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul aplicării violenței fizice față de concubina sa, Elena PURCARI, cu care conlocuiește împreună, astfel fiind conform art.133/1 Cod penal membri de familie, acționând cu intenție și dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind, în mod conștient, survenirea lor, manifestând comportament violent și înjositor în raport cu concubina sa, Elena PURCARI, a inițiat un conflict cu ultima, în cadrul căruia a numit-o cu cuvinte necenzurate, după care a luat un cuțit de bucătărie, cu care în mod intenționat i-a aplicat concubinei sale o lovitură în regiunea spatelui, provocându-i acesteia conform

raportului de expertiză judiciară nr. 202530D0052 din 13 februarie 2025 leziune corporală sub formă de plagă tăiată în regiunea toracelui posterior pe dreapta, care se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate MORARI Alexandr *****a săvârșit, infracțiunea prevăzută de art.201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal, adică *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare care a provocat vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății.*

În cadrul ședinței de judecată preliminare din 21 octombrie 2025, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul MORARI Alexandr *****, susținut de avocatul său, a declarat personal prin înscris autentic (f. d. 112) că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art.364/1 Cod de procedură penală, cererea dată fiind susținută de către procuror și acceptat de către instanța de judecată prin Încheierea protocolară din 21 octombrie 2025.

*Instanța de fond a examinat cauza penală în procedură simplificată în baza art. 364/1 Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.*

3. *Împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1 – 56/2025 din 28 octombrie 2025, a declarat recurs avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului MORARI Alexandr *****, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a Sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui MORARI Alexandr *****să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, sub forma muncii neremunerate în folosul comunității.*

Apărarea nu contestă vinovăția și nici încadrarea juridică a faptei, menționând că inculpatul a recunoscut integral faptele imputate și a solicitat examinarea cauzei în procedura bazată pe probele administrate în faza urmăririi penale. Recursul vizează exclusiv individualizarea pedepsei, apărarea considerând că aplicarea pedepsei cu închisoarea este prea aspră și disproporționată în raport cu circumstanțele cauzei și persoana inculpatului.

În susținerea recursului se invocă faptul că MORARI Alexandr a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, și-a recunoscut vina, a manifestat căință, a colaborat cu organele judiciare și este caracterizat pozitiv la locul de trai. De asemenea, se arată că acesta nu a mai fost condamnat anterior, are un domiciliu stabil, desfășoară activități de muncă ocazională și continuă să locuiască împreună cu partea vătămată.

Apărarea subliniază și faptul că partea vătămată, Elena PURCARI, l-a iertat pe inculpat și, în cadrul ședinței de judecată, a susținut aplicarea unei pedepse mai blânde, respectiv a muncii neremunerate în folosul comunității. Totodată, procurorul a considerat că reeducarea inculpatului poate fi realizată fără privarea efectivă de libertate.

În recurs se face trimitere la prevederile art.61 și art.75 Cod penal, susținându-se că pedeapsa trebuie să fie echitabilă, proporțională cu gravitatea faptei și orientată spre corectarea și reeducarea persoanei, precum și spre prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni. Apărarea consideră că, în cazul dat, scopurile pedepsei pot fi atinse prin aplicarea unei sancțiuni mai blânde decât închisoarea.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Astfel, procurorul, avocatul și inculpatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Respectiv, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.391 Cod de procedură penală privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

**Aprecierea instanței de recurs:**

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar *de a respinge recursul declarat de avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului MORARI Alexandr *****, împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1 – 56/2025 din 28 octombrie 2025, ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a Sentinței atacate, reieșind din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu art.437 alin.(1) pct.1) Cod procedură penală, (1) *Pot fi atacate cu recurs: 1/4) sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.*

Instanța de recurs notează că temeiurile pentru recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art.444 Cod de procedură penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Conform art.448 Cod de procedură penală, *(1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

În particular, avându-se în vedere recursul, raţiunea şi finalitatea exercitării căii de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv şi unul reparator.

Potrivit art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.*

Potrivit art.425 Cod de procedură penală*, instanța de recurs, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.*

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv şi să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal şi material.

În conformitate cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.*

Conform art.385 alin.(1) pct.1)-4) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârşirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârşit de inculpat, dacă fapta întruneşte elementele infracțiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârşirea acestei infracțiuni.*

Potrivit art.394 alin.(1) pct.1) și 2) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârşirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele şi consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiată concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.*

Art.1 Cod de procedură penală, stipulează că, „*procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătoreşti cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfăşurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârşite, astfel ca orice persoană care a săvârşit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată”.*

Dispozițiile art.1 alin.(3) Cod de procedură penală, prevăd că *organele de urmărire penală şi instanțele judecătoreşti în cursul procesului sunt obligate să activeze în aşa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată şi ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.*

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „*procesul penal se desfăşoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod”.*

Conform art.6 par.1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, a ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

7. Subsidiar, Colegiul penal reține că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Prin urmare, nici procurorul, nici inculpatul și avocatul, nici un alt participant la proces nu au atacat sentința în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, motiv pentru care instanța de recurs nu purcede la judecarea fondului cauzei în această parte, și se va expune doar în limitele solicitării recurentului.

În acest sens, se atestă că instanța de judecată nu a comis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea şi corectitudinea sentinței contestate, temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art.441 alin.(2) Cod de procedură penală, lipsește.

8. Instanța de recurs reține că, legalitatea și temeinicia Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1 – 56/2025 din 28 octombrie 2025 este contestată cu recurs de către avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului MORARI Alexandr *****, prin care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Analizând acest temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acestea nu şi-au găsit confirmarea la judecarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate în partea stabilirii unei pedepse mai blânde inculpatului, or instanța de fond a respectat prevederile art.96, art.385 alin.(1) și art.394 alin.(1) și (2) Cod procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței care sunt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Sancțiunea art.201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal prevede pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani, conform art.16 alin.(3) Cod penal, reprezintă o infracțiune mai puțin gravă.

Conform dispozițiilor art.76 Cod penal, circumstanțe atenuante în privința inculpatului MORARI Alexandr *****, instanța a reținut *săvârşirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave.*

Totodată, Colegiul respinge alegațiile apărării referitoare la incorectitudinea neaprecierii de către instanță de judecată a faptului recunoașterii vinovăției ca circumstanță

atenuantă or, recunoașterea vinovăției nu constituie circumstanță atenuantă, având în vedere că din momentul în care recunoașterea vinovăției constituie una dintre condițiile aplicării prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală, persoana beneficiind astfel de reducerea limitelor pedepsei, recunoașterea vinovăției nu poate fi apreciată în calitate de circumstanță atenuantă, prin urmare recunoașterea vinovăției de către inculpat care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă prevăzută de art.76 alin.(1) lit.f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să-i fie acordată o dublă valență juridică.

În temeiul art.77 Cod penal, în privința lui MORARI Alexandr *****, de către instanța de judecată a reținut *săvârșirea infracțiunii de către o persoană care se află în stare de ebrietate (art.77 alin.(1) lit.i) Cod penal),* or la materialele cauzei a fost anexat rezultatul testului „Drager" efectuat în privința inculpatului Alexandr MORARI potrivit căruia ultimul avea la data de 23 ianuarie 2025, ora 17 și 42 de minute o concentrație de alcool în aerul expirat de 0,99 mg/l (f. d. 11), concomitent careva temeiuri pentru liberarea inculpatului de răspundere penală conform prevederilor art.53 Cod penal, nu au fost stabilite.

Cu referire la personalitatea inculpatului, s-a constatat că potrivit caracteristicii eliberate de primarul satului *****, Alexandr MORARI este locuitor al satului *****, concubinează cu Elena PURCARI , nu este angajat în câmpul muncii, muncește ocazional, iar plângeri în privința sa la primărie nu au fost înregistrate (f. d. 70). În aceiași ordine de idei, cu trimitere la caracteristica inculpatului, acesta nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru (f. d. f. d. 71-72).

La stabilirea pedepsei penale instanța de judecată a ținut cont și de vârsta inculpatului, care are 38 de ani, de starea socială a acestuia, și anume de faptul că ultimul este în relații de concubinaj, nu este angajat în câmpul muncii și nu are persoane la întreținere, dar și de starea de sănătate a acestuia, și anume de faptul că Alexandr MORARI nu are grad de dezabilitate.

Totodată Colegiul notează că inculpatul a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate și cauza penală a fost examinată pe baza probelor acumulate la faza de urmărire penală conform art.364/1 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art.80/1 alin.(1) Cod penal, *în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare.*

Practica judiciară statuează, că prin sintagma „*limitelor de pedeapsă prevăzute în Partea specială*" legiuitorul a avut în vedere că pedeapsa, în cazul în care este amendă sau închisoare, se reduce cu o pătrime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului.

Aplicând prevederile art.80/1 alin.(1) și art.82 alin.(2) Cod penal, limitele pedepsei, în cazul componenței de infracțiune prevăzute de art.201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal, sunt următoarele– pedeapsa minimă 112,5 ore și pedeapsa maximă 135 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare de până la 3 ani.

Astfel, inculpatul MORARI Alexandr *****a beneficiat de reducerea cu o pătrime a

limitelor de pedeapsă sub formă de închisoare, în temeiul art.80/1 alin.(1) Cod penal.

9. Colegiul constată că la stabilirea pedepsei, instanța de judecată s-a condus de prevederile art. art.7, 61, 75 Cod penal, şi anume de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care potrivit prevederilor art.16 alin.(3) Cod penal se clasifică ca infracțiuni mai puțin grave, de personalitatea vinovatului, de recunoașterea vinovăției, de căința sinceră pentru fapta comisă, de prezența circumstanțelor cauzei care atenuează și a circumstanțelor care agravează răspunderea, și în urma reducerii limitelor minime şi maxime de pedeapsă şi stabilind noua limită și reieșind circumstanțele stabilite ale cauzei, ținând cont de scopul pedepsei penale, care are ca obiectiv reeducarea socială a inculpatului, de faptul că inculpatul nu prezintă pericol social, instanța de judecată întemeiat a constatat că, corectarea şi reeducarea lui MORARI Alexandr *****este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

Or, Colegiul Penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei şi a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul acestuia în viața socială, precum şi cel din înainte şi după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei şi personalitatea inculpatului, *corijarea şi reeducarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare conform limitelor stabilite de instanța de judecată și anume pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.*

Totodată, raportat la conduita inculpatului pe parcursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești, la atitudinea manifestată față de fapta comisă, precum și la comportamentul său general, instanța a ajuns la concluzia că îndreptarea și reeducarea lui MORARI Alexandr *****sunt posibile și fără executarea efectivă a pedepsei privative de libertate. Această apreciere a fost realizată în limitele sancțiunii prevăzute de norma de incriminare, astfel cum acestea au fost determinate prin aplicarea procedurii speciale reglementate de art.364/1 Cod de procedură penală. În acest context, instanța a reținut ca relevante lipsa antecedentelor penale, la etapa urmăririi penale cât și în instanța de judecată a recunoscut integral vina, precum și disponibilitatea acestuia de a-și asuma responsabilitatea pentru fapta comisă, apreciind că este oportun și rațional să dispună suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

Astfel, Colegiul penal consideră că sancțiunile aplicate sunt echitabile și proporționale în raport cu infracțiunea săvârșită și cu persoana inculpatului și că acestea nu sunt de natură să genereze un sentiment de nedreptate în rândul societății, ci, dimpotrivă, constituie o garanție efectivă a apărării drepturilor și libertăților fundamentale consacrate de Constituția Republicii Moldova și de celelalte legi ale statului, demonstrând că încălcarea acestora este contracarată și sancționată în mod corespunzător.

Respectiv instanța de recurs conchide că la stabilirea termenului de pedeapsă instanța de judecată s-a bazat atât pe solicitările părților procesului judiciar, prevederile normative ce ghidează individualizarea răspunderii și pedepsei penale, dar și de circumstanțele concrete ale comiterii infracțiunii.

Reieșind din circumstanțele cauzei, având în vedere personalitatea inculpatului, pericolul social al infracțiunii comise, Colegiul penal apreciază că corectarea şi reeducarea inculpatului MORARI Alexandr *****este posibilă doar prin aplicarea pedepsei sub formă

de închisoare cu aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei, prin care şi va fi atins scopul pedepsei de restabilire a echității sociale, de corectare a acestuia, precum şi de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului cât şi a altor persoane.

Conform art.90 alin.(1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârşite cu intenție şi de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârşite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei şi perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârşi o nouă infracțiune şi, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele de probațiune, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.*

În speță, Colegiul penal constată că instanța de fond, la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului MORARI Alexandr *****, a ținut cont în mod corespunzător de natura și gravitatea infracțiunii comise, de circumstanțele concrete ale faptei, de urmările prejudiciabile survenite, precum și de datele ce caracterizează persoana inculpatului.

Astfel, instanța de fond corect a stabilit că fapta comisă de inculpat constituie o infracțiune mai puțin gravă, săvârșită cu intenție, iar la individualizarea pedepsei a avut în vedere atât circumstanțele atenuante și agravante reținute, cât și faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea pentru prima dată, nu a fost anterior condamnat, a recunoscut integral vinovăția, a manifestat căință pentru fapta comisă și a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de fond a apreciat datele referitoare la personalitatea inculpatului, acesta fiind caracterizat pozitiv la locul de trai, neavând plângeri în privința sa la autoritatea publică locală, nefiind anterior condamnat și neavând persoane la întreținere. La fel, instanța a ținut cont de comportamentul inculpatului după comiterea infracțiunii, inclusiv de faptul că, imediat după incident, acesta a solicitat intervenția personalului medical, precum și de faptul că, ulterior comiterii faptei, nu au fost constatate alte acte de violență față de partea vătămată.

În același timp, Colegiul penal consideră că instanța de fond în mod întemeiat nu a ignorat gravitatea concretă a faptei, inclusiv modalitatea de comitere a acesteia și utilizarea unui cuțit de bucătărie, cu care inculpatul i-a aplicat părții vătămate o lovitură, cauzându-i o vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății. Aceste circumstanțe justifică alegerea unei pedepse suficient de ferme pentru a asigura realizarea scopurilor prevăzute de art.61 Cod penal.

10. Prin urmare, contrar susținerilor apărării, Colegiul penal consideră că instanța de fond corect a apreciat că aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare este proporțională cu gravitatea concretă a faptei și cu ansamblul circumstanțelor cauzei, iar pedeapsa stabilită în cuantum de 2 ani închisoare se încadrează în limitele de pedeapsă determinate prin aplicarea prevederilor art.80/1 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal reține că instanța de fond nu s-a limitat la stabilirea pedepsei privative de libertate, ci a examinat în mod expres posibilitatea executării efective a acesteia și, ținând cont de persoana inculpatului, de lipsa antecedentelor penale, de recunoașterea vinovăției, de atitudinea manifestată față de fapta comisă, de comportamentul ulterior acesteia, precum și de concluzia procurorului potrivit căreia reeducarea inculpatului este posibilă fără privarea efectivă de libertate, a ajuns la concluzia că executarea pedepsei nu este rațională.

În acest context, Colegiul penal consideră că instanța de fond corect a aplicat prevederile art.90 Cod penal și a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de 3 ani, apreciind că, în condițiile stabilite, scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a pedepsei privative de libertate.

La adoptarea acestei soluții, instanța de fond în mod justificat a luat în considerare și atitudinea părții vătămate, Elena PURCARI, care a declarat că l-a iertat pe inculpat, a calificat incidentul drept unul izolat și a susținut aplicarea unei pedepse mai blânde. Totodată, s-a ținut cont de faptul că, după comiterea infracțiunii, inculpatul și partea vătămată au continuat să locuiască împreună și că, potrivit declarațiilor părții vătămate, nu au mai fost manifestate acte de violență.

Relevantă pentru aplicarea art.90 Cod penal este și concluzia instanței de fond potrivit căreia, în raport cu datele caracteristice ale inculpatului și conduita acestuia anterior și ulterior comiterii infracțiunii, îndreptarea și reeducarea sa sunt posibile fără executarea efectivă a pedepsei. Colegiul penal apreciază această concluzie ca fiind una întemeiată și conformă cu cerințele art.90 alin.(1) Cod penal.

În consecință, Colegiul penal consideră că instanța de fond corect a stabilit pedeapsa principală sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și, în mod justificat, a dispus suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probă de 3 ani, întrucât ansamblul circumstanțelor cauzei și datele ce caracterizează persoana inculpatului permit concluzia că scopul pedepsei poate fi realizat fără executarea efectivă a pedepsei privative de libertate.

De asemenea, Colegiul penal constată că obligațiile stabilite în sarcina inculpatului în temeiul art.90 alin.(6) Cod penal sunt proporționale și apte să asigure supravegherea conduitei acestuia în perioada de probă, precum și responsabilizarea sa pentru fapta comisă.

Prin urmare, Colegiul penal ajunge la concluzia că pedeapsa stabilită de instanța de fond este legală, temeinică, proporțională cu gravitatea infracțiunii și cu persoana inculpatului și corespunde scopului pedepsei penale, astfel încât nu există temeiuri pentru substituirea acesteia cu pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, solicitată de apărare.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal consideră că instanța de fond în mod corect a individualizat pedeapsa și a determinat modalitatea de executare a acesteia, iar argumentele invocate de apărare în vederea aplicării unei pedepse mai blânde nu sunt de natură să demonstreze existența unei erori de drept care ar justifica intervenția instanței de recurs.

Respectiv, Colegiul penal conchide că pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probă de 3 ani, este una echitabilă și proporțională circumstanțelor concrete ale cauzei.

11. *Cu referire la solicitarea recurentului privind stabilirea în privința inculpatului MORARI Alexandr *****a unei pedepse penale mai blânde, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității*, Colegiul penal o consideră neîntemeiată și apreciază că, în circumstanțele concrete ale cauzei, aplicarea unei asemenea pedepse nu ar fi proporțională cu gravitatea faptei comise și cu gradul de atingere adus relațiilor sociale ocrotite de legea penală.

Or, prin incriminarea faptelor prevăzute de art.201/1 Cod penal, legiuitorul urmărește protejarea relațiilor sociale referitoare la securitatea și integritatea membrilor familiei, precum și garantarea unui climat familial bazat pe respectarea demnității, integrității fizice și psihice și a dreptului fiecărei persoane de a fi protejată împotriva actelor de violență.

În speță, acțiunile inculpatului au atentat în mod direct asupra acestor relații sociale, fapta fiind comisă cu intenție și manifestându-se prin aplicarea unei lovituri cu un cuțit de bucătărie concubinei sale, în urma căreia acesteia i-a fost cauzată o vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății. Prin urmare, la individualizarea pedepsei nu poate fi avută în vedere doar întinderea leziunilor produse, ci și modalitatea concretă de comitere a faptei, mijlocul utilizat și natura relației dintre inculpat și partea vătămată, asupra căreia legea penală instituie o protecție specială.

Totodată, Colegiul penal reține că principiul individualizării pedepsei presupune ca fiecărei persoane să îi fie stabilită o pedeapsă în raport cu fapta concretă săvârșită, cu gradul de pericol social al acesteia, cu urmările produse, cu circumstanțele comiterii și cu datele ce caracterizează persoana vinovatului. Răspunderea penală trebuie să fie una personală și proporțională, astfel încât sancțiunea aplicată să reflecte în mod corespunzător gravitatea concretă a conduitei ilicite și gradul de atingere adus valorilor sociale ocrotite de lege.

În acest sens, faptul că inculpatul nu a mai fost anterior condamnat, a recunoscut vinovăția, a manifestat căință, a fost caracterizat pozitiv și că partea vătămată l-a iertat reprezintă circumstanțe relevante la individualizarea pedepsei și au fost corect valorificate de instanța de fond. Aceste elemente au justificat inclusiv concluzia că executarea efectivă a pedepsei cu închisoarea nu este rațională și că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea condiționată a executării acesteia.

Însă circumstanțele favorabile persoanei inculpatului nu pot conduce, prin ele însele, la înlăturarea răspunderii pentru fapta concretă comisă și nici la ignorarea gravității acesteia. Fiecare persoană este ținută să răspundă pentru propriile acțiuni, iar pedeapsa urmează să fie stabilită în raport cu gravitatea concretă a faptei și cu gradul în care prin aceasta au fost afectate relațiile sociale ocrotite de legea penală.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, deși prevăzută ca sancțiune alternativă de norma de incriminare, nu ar reflecta în mod suficient gravitatea concretă a acțiunilor inculpatului, modalitatea de comitere a acestora și atingerea adusă relațiilor sociale privind protecția membrilor familiei împotriva violenței.

Totodată, Colegiul penal reține că alegerea pedepsei cu închisoarea nu este determinată exclusiv de urmarea medicală constatată în privința părții vătămate, ci de ansamblul circumstanțelor în care a fost comisă fapta, inclusiv caracterul intenționat al acțiunilor,

folosirea unui cuțit în timpul conflictului familial și atingerea adusă integrității corporale a persoanei cu care inculpatul conlocuia.

În același timp, instanța de fond a realizat un echilibru între necesitatea sancționării corespunzătoare a faptei și datele favorabile ce caracterizează persoana inculpatului, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, dar dispunând suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probă de 3 ani. O asemenea soluție permite atât realizarea scopului de responsabilizare a inculpatului pentru fapta comisă, cât și atingerea scopului de corectare și reeducare a acestuia fără executarea efectivă a pedepsei privative de libertate.

În consecință, Colegiul penal consideră că pedeapsa stabilită de instanța de fond reprezintă o măsură individualizată și proporțională, care ține cont atât de gravitatea faptei și de relațiile sociale asupra cărora s-a atentat, cât și de persoana inculpatului și de circumstanțele favorabile acestuia. Aplicarea unei pedepse mai blânde, sub forma muncii neremunerate în folosul comunității, nu ar asigura în aceeași măsură realizarea scopurilor prevăzute de art.61 Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal respinge argumentele recurentului referitoare la necesitatea aplicării unei pedepse mai blânde și constată că pedeapsa stabilită de instanța de fond este legală, temeinică și proporțională cu gravitatea concretă a infracțiunii și cu persoana inculpatului, neexistând temeiuri pentru modificarea sentinței în partea individualizării pedepsei.

12. În contextul raționamentelor expuse supra, Colegiul Penal reține că la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului MORARI Alexandr *****instanța de fond a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art.75 Cod penal, şi anume: gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestora. În accepțiunea instanței, categoria de pedeapsă aplicată lui MORARI Alexandr *****sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu suspendarea condiționată a executării pedepse pe un termen de probațiune de 3 ani, va asigura pe deplin corectarea și reeducarea inculpatului, luând în considerație realizarea scopului pedepsei penale ce ține de prevenirea comiterii altor infracțiuni atât de către inculpat, cât și de către alte persoane, or persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată şi aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Relevant, este și faptul că pedeapsa aplicată la caz, va duce la realizarea scopurilor sancțiunii, astfel contribuind la reeducarea inculpatului la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire sociale, principiile morale și atingerii scopului pedepsei penale. Colegiul penal consideră că, pedeapsă numită este legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei. Instanța de recurs relevă că, prima instanță în cadrul sentinței a

motivat în mod amplu criteriile de individualizare a pedepsei aplicate inculpatului, bazându-și soluția pronunțată în acest sens, inclusiv pe persoana inculpatului, rolul și comportamentul acestuia în momentul și după comiterea cât și în cadrul desfășurării procesului penal și relațiile sociale care au fost periclitate în rezultatul săvârșirii infracțiunii.

Colegiul penal reține că, instanța de fond s-a expus pe larg asupra argumentelor invocate de către apărare, aplicând legislația pertinentă speței, cu interpretarea justă a ei, iar recursul înaintat, în situația respectivă, are un caracter declarativ și contravine faptelor cauzei, stabilite și expuse exhaustiv, și analizate corespunzător de către instanța de recurs, conform art.414 Cod de procedură penală, care s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor.

În optica celor reliefate, Colegiul Penal că, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO*, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

Generalizând aspectele invocate, în conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului MORARI Alexandr *****, împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1 – 56/2025 din 28 octombrie 2025, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că, Sentința instanței de fond este legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a Sentinței nu au fost reținute.

13. În conformitate cu art.art.417, 418, 437 alin.(1) pct.1), 448, 449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

**D E C I D E:**

***Se respinge ca nefondat*** recursul declarat de avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului MORARI Alexandr *****, împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1 – 56/2025 din 28 octombrie 2025, și se menține fără modificări Sentința atacată.

Decizia este irevocabilă.

**Președintele ședinței,**
**Judecătorul** **Eugeniu BEȘELEA**

**Judecătorii** **Andrei CAZACICOV**

**Vitalie BUDECI**